

Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення

Одним з мотивів учинення цих злочинів може бути й помста. Помста виникає на фоні суперечливих, частіше неприязніх, стосунків між людьми. В її основі - життєва образа, незадоволення діями або вчинками іншої людини й пов'язаного з ними бажанням одержати задоволення за нанесену образу. Помста як мотив учинення злочину передбачає собою прагнення одержати задоволення за заподіяне в минулому зло, дії, які істотно зачіпають інтереси винної особи або її близьких.

Заздрість й ненависть мають велику схожість із помстою. Як і помста, заздрість також характеризується непомірним егоїзмом, яка може заподіяти шкоду іншій особі. Але, на відміну від помсти, заздрість не пов'язана з якимись конкретними діями потерпілого, що обмежує права й свободи людини й громадянині, тобто образою. Заздрість - це виняткове породження індивідуальних морально-психологічних властивостей внутрішнього хворобливого стану самолюбства й має по-глиблено-прихованний характер, що, у свою чергу, й зумовлює специфіку учинення аналізованих злочинів на цьому підґрунті. Щодо ненависті, то вона має вираз у почутті ворожнечі до іншої особи, яка доходить до учинення злочину й стає його мотивом. Саме ж виникнення ненависті не завжди пов'язано з якимись конкретними діями потерпілого.

Конформістські погляди полягають у небажанні індивіда виділятися й ставати предметом підвищеної уваги, прагненні "бути, як усі", страху змін, небажанні проявляти ініціативу.

Отже, кваліфікуючі ознаки учинення завідомо незаконного затримання, приводу, арешту або тримання під вартою, передбачених ч. 3 ст. 371 КК України мають чітко виражений і встановлений характер. Однак поряд з визначенням виникає ще одне актуальне питання щодо врахування в ч. 3 ст. 371 КК України спричинення інших наслідків злочином (особливо тяжких). Обґрунтування такої позиції межі заподіяння шкоди детальніше простежується через призму кваліфікованих ознак притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності.

Тяжкі або особливо тяжкі наслідки, що можуть настати внаслідок завідомо незаконного затримання, приводу, арешту або тримання під вартою, притягнення як обвинуваченого завідомо невинного, примушування давати показання, можна поділити на матеріальні й нематеріальні. До матеріальних тяжких наслідків належить шкода, яка має особистий (фізичний) характер (самогубство потерпілого, його інвалідність, психічне захворювання, втрата вагітності тощо) чи упущенна вигода у великому або особливо великому розмірі. До нема-

теріальних тяжких наслідків слід віднести: порушення основних конституційних прав і свобод значної кількості громадян, тривале утримання під вартою особи тощо.

Вважаємо, що слід підвищити межі заподіяння шкоди й врахувати в цій частині статті заподіяння особливо тяжкої шкоди. Необхідність урахування в диспозиції статті настання таких наслідків викликано низкою негативних тенденцій, які простежуються сьогодні в підрозділах правоохоронних органів, і дозволить розширити настання й інших негативних наслідків злочину, які на практиці не враховуються (розірвання контрактів, банкрутство, настання фінансової неспроможності тощо - вважати тяжкими, а заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, що спричинило смерть потерпілого, доведення до самогубства, заподіяння смерті тощо - як особливо тяжкі наслідки). Відповідно, додаткова кваліфікація за сукупністю злочинів є недоцільною [1, 140-151].

Література

1. Воронцов А.В. Кримінальна відповідальність за учинення злочинів проти правосуддя, які вчинюються службовими особами органів дізнатання та досудового слідства: Дис...канд. юрид. наук: спец. 12. 00. 08. - Одеса: МГУ, 2011. - 269 с.
2. Гуторова Н.А. Уголовное право Украины: Особенная часть: Конспект лекций. - Х.: Одісей, 2003. - 320 с.
3. Ігнатов О.М. Насильницькі злочини, що вчинюються працівниками органів внутрішніх справ України: кримінологічна характеристика, детермінація та попередження: Монографія. - Х.: Формат Плюс, 2008. - 296 с.
4. Кримінально-процесуальний кодекс України: Закон України від 28.12.1960 р. № 1001-05, зі змін. - [Електронний ресурс]: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України: Закон України. - Х.: Одісей, 2012. - 360 с.
6. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. - 5-те вид., переробл. і доповн. / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. - К.: Юридична думка, 2008. - 1216 с.
7. Слуцька Т.І. Кримінальна відповідальність за злочини, учинені у сфері службової діяльності: Навч. посіб. - К.: КНТ, 2007. - 168 с.

Воронцов А.В.
кандидат юридичних наук, доцент кафедри
кримінального права та криміналогії Одеського
державного університету внутрішніх справ
Надійшла до редакції 21.08.2012

УДК 343.85

ПОНЯТТЯ НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ КРИМІНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ В КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИХ УСТАНОВАХ

Копотун І. М.

У рамках загальної проблеми декриміналізації супільнства самостійно виступає проблема запобігання й припинення у кримінально-виконавчих установах криміногенних явищ і процесів, надзвичайних подій кримінального характеру. Для її розв'язання потрібні наукові дослідження й розроблення на міждисциплінарній основі у сфері правознавства, кримінології, соціології, психології, педагогіки, управління, оперативно-розшукової діяльності та ін. Слід підкреслити, що особливістю фун-

кціонування кримінально-виконавчих установ є те, що ускладнення оперативної обстановки, надзвичайні події можуть виникати раптово, ставлячи перед персоналом завдання, що не відповідають режиму роботи у звичайних умовах. Тобто установа зі звичайних на деякий час поринає в екстремальні умови функціонування.

Вагомий внесок у розроблення проблем запобігання злочинності у кримінально-виконавчих установах зробили такі вітчизняні й зарубіжні вчені: Ю.М. Антонян,

© І.М. Копотун, 2012

Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення

І.Г. Богатирьов, В.В. Голіна, І.М. Данышин, О.М. Джужа, А.П. Закалюк, А.Ф. Зелінський, О.Г. Колб, М.Ф. Костюк, О.В. Старков, А.Х. Степанюк та ін. Але дослідження щодо визначення поняття надзвичайних подій кримінального характеру в кримінально-виконавчих установах у сучасній юридичній науці відсутні. Заповнити вказану прогалину і покликана ця наукова публікація.

Метою статті є визначення поняття надзвичайних подій кримінального характеру в кримінально-виконавчих установах.

Переходячи до формулювання поняття надзвичайних подій кримінального характеру у кримінально-виконавчих установах (далі - КВУ), зазначимо, що ефективність діяльності правоохоронних органів (також КВУ) у вирішенні конфліктів, що відбуваються в суспільстві, багато в чому залежить від точного формування базових понять і єдиного їх розуміння. Сказане повністю відноситься і до проблеми понятійного апарату надзвичайних подій кримінального характеру у КВУ. Точне формулювання дефініції зазначеного терміна й установлення її (дефініції) взаємозв'язків з іншими суміжними поняттями мають велике практичне значення. У свою чергу, з'ясування значення поняття "надзвичайні події кримінального характеру у КВУ" у перспективі допоможе законодавцю при формулюванні відповідних правових норм уникнути нечітких і неясних формулювань, не допустити суперечностей і прогалин у розроблюваному нормативно-правовому акті, сприятиме викладенню тексту логічно, конкретно, чітко, з вичерпною повнотою. У свою чергу, точно сформульований нормативно-правовий акт створює необхідні умови виконавцям для визначення й здійснення їх місця й ролі, ступеня й характеру виконання їх повноважень, можливості та меж використання відповідних сил і засобів у конкретній ситуації. На жаль, доводиться констатувати, що на сьогодні термін "надзвичайні події кримінального характеру у КВУ" відсутній не лише у чинному законодавстві, а й у відомчих нормативно-правових актах.

Для формулювання цілісного поняття терміна "надзвичайні події кримінального характеру у КВУ" застосуємо методи аналізу та синтезу, тобто спочатку дослідимо окремо поняття "надзвичайні події", "кримінальний характер" та "кримінально-виконавчі установи" (метод аналізу), а потім шляхом синтезу сформулюємо цілісне визначення. Слід зазначити, що чинне законодавство не містить не лише видового поняття "надзвичайні події кримінального характеру у КВУ", але й власне родового поняття "надзвичайні події", застосовуючи у своїх нормах поняття "надзвичайні ситуації".

Уперше нормативне визначення поняттю "надзвичайна ситуація" надано в постанові Верховної Ради України "Про Концепцію Цивільної оборони України": "Надзвичайна ситуація - порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфіtotією, великою пожежею, застосуванням засобів ураження, що призвели або можуть призвести до людських і матеріальних втрат" [1]. Аналогічне визначення "надзвичайна ситуація" було вміщено у Закон України "Про Цивільну оборону України" [2].

Пізніше, у Кодексі цивільного захисту України, ця дефініція була дещо трансформована: "Надзвичайна ситуація - обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності

населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфіtotією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності" (п. 24 ст. 2). Тобто бачимо, що надзвичайна ситуація є наслідком дії негативних чинників певних (надзвичайних) подій. У свою чергу, згідно з п. 25 ст. 2 Кодексу, "небезпечна подія - подія, у тому числі катастрофа, аварія, пожежа, стихійне лихо, епідемія, епізоотія, епіфіtotія, яка за своїми наслідками становить загрозу життю або здоров'ю населення чи призводить до завдання матеріальних збитків". Так само, на підтвердження наших суджень зазначимо, що лінгвістичний аналіз норми п.п. "а" п. 3 ч. 4 ст. 263 Митного кодексу України [3] дозволив установити наступне: стихійне лихо (пожежа, повінь тощо) належить саме до надзвичайних подій, а не ситуацій.

Щодо характеру походження надзвичайних ситуацій, то до недавнього часу надзвичайні ситуації залежно від характеру походження подій поділялися на надзвичайні ситуації: 1) техногенного, 2) екологічного, 3) природного та 4) воєнного характеру [1; 2]; 1) техногенного та 2) природного характеру [4]; 1) техногенного, 2) природного та 3) військового характеру [5]. Зміни відбулися з приняттям Кодексу цивільного захисту України. Зокрема, у кодексі (ст. 5) закріплено класифікацію надзвичайних ситуацій залежно від характеру походження подій: 1) техногенного характеру; 2) природного характеру; 3) соціальні; 4) воєнні [6]. На нашу думку, остання класифікація є найповнішою, оскільки об'єктивно відображає усі рівні процесів (надзвичайних подій), що можуть спричинити відповідні за характером надзвичайні ситуації. У свою чергу, надзвичайні події кримінального характеру по праву можна віднести (за наведеною класифікацією) до надзвичайних подій соціального характеру. Це випливає за аналогією при співвідношенні норм права (зокрема, кримінального) та інших соціальних норм. Так само про соціальний (кримінальний) характер надзвичайних подій, які можуть виникати у КВУ, свідчить логіко-юридичний аналіз положень ч. 1 ст. 105 КВК України.

Відповідно до тлумачного словника "подія" - те, що відбувалося або відбулося, сталося; явище, факт суспільного або особистого життя; випадок, інцидент, оказія, трапунок [7, 744]. У свою чергу, "сituація" - це сукупність умов і обставин, що створюють певне становище, викликають ті чи інші взаємини людей; стан, положення, обстановка [8, 288]. Ураховуючи семантичне значення термінів "подія" і "сituація", вважаємо за доцільне використання саме поняття "надзвичайні події кримінального характеру", а не "надзвичайні ситуації кримінального характеру" щодо умисних убивств, втеч, дій, що дезорганізують роботу установ виконання покарань, захоплення заручників тощо, оскільки зазначені кримінально карні діяння є саме випадками, інцидентами (тобто подіями), які відбуваються у КВУ, але аж ніяк не сукупністю умов і обставин (тобто ситуацією). Надзвичайною ж ситуацією у КВУ може бути обстановка на її території, яка характеризується порушенням нормальних умов функціонування установи, спричинена стихійним лихом, епідеміями, аваріями важливих для жит-

Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення

тезабезпечення систем, власне надзвичайними подіями кримінального характеру або у зв'язку з уведенням надзвичайного чи воєнного стану в районі розташування установи. Тобто бачимо, що надзвичайна ситуація в установі може бути наслідком не лише надзвичайних подій кримінального, а й природного, техногенного та воєнного характеру. У свою чергу, ступінь складності надзвичайних подій кримінального характеру в КВУ залежить, перш за все, від оперативної обстановки, що склалася в установі. Тобто кримінально-виконавча установа залежно від масштабів і особливостей надзвичайної події (зокрема, кримінального характеру), що прогнозується або виникала, функціонує у режимах: 1) повсякденного функціонування; 2) підвищеної готовності (умови ускладненої оперативної обстановки); 3) протикання надзвичайної події; 4) надзвичайної ситуації (режим особливих умов).

Проте незважаючи на "завуальоване" закріплення у чинному кримінально-виконавчому законодавстві порядку реагування на зазначені надзвичайні події, на сьогодні відсутнє законодавче визначення поняття "надзвичайні події кримінального характеру", які утворюють особливі умови в діяльності кримінально-виконавчих установ. Від того, які надзвичайні події визнаються кримінальними, якою мірою вивчені причини й механізм їх виникнення, багато в чому залежить прийняття правильних рішень зі своєчасного запобігання або максимального скорочення можливості їх виникнення, ефективної ліквідації їх наслідків, оптимального використання кадрових і матеріальних ресурсів за цих обставин.

Надзвичайні події - це виняткове, дуже велике, не передбачене звичайним ходом справ явище, супутнє якому-небудь іншому явищу і з ним пов'язане [9, 374, 770]. До надзвичайних подій, на думку А.Ф. Майдикова, слід віднести явища природного (урагани, повені, землетруси та ін), біологічного (епідемії, епізоотії) та соціального характеру [10; 11]. Поіменований учений вважає, що в понятті "надзвичайні події" визначальним є кримінальний аспект, що дуже важливо для правоохоронних органів. Отже, серед соціальних явищ (подій), які можуть спричинити надзвичайні ситуації, А.Ф. Майдиков особливо виділяє політичні, економічні, етнічні, релігійні та кримінальні [12]. Під такого роду подіями кримінального характеру вченім розуміються: збільшення кількості тяжких (особливо небезпечних) злочинів, які залишаються нерозкритими; поява деліктів масового характеру, таких як: масові заворушення, групові порушення громадського порядку, масові непокори засуджених у місцях позбавлення волі; збільшення числа злочинів, які свідчать про неповагу органів влади і управління; опір представникам влади, по-гроза їх життю і здоров'ю; зростання числа злочинів, що викликають великий суспільний резонанс, фактів розкрадання вогнепальної зброї, вибухів, умисних підпалів, спроб захоплення й знищення будівель і споруд органів державної влади й місцевого самоврядування (також правоохоронних органів), злочинних "розборок" із застосуванням вогнепальної зброї між ворогуючими кримінальними структурами, наявність у злочинного елементу всіх видів зброї та її відкрите використання при вбивствах; захоплення заручників; тероризм; бандитизм; захоплення повітряних суден тощо.

Слід підкреслити, що у деяких законодавчих актах є коротка згадка про надзвичайні події кримінального характеру в КВУ. Так, у частині 1 ст. 105 КВК України

"Режим особливих умов у колоніях" говориться: "У випадках стихійного лиха, епідемії, аварій важливих для життезабезпечення систем, масових заворушень, проявів групової непокори засуджених або в разі виникнення реальної загрози збройного нападу на колонію чи у зв'язку з введенням надзвичайного чи воєнного стану в районі розташування колонії посилюється охорона, нагляд за засудженими, здійснюються інші додаткові режимні заходи" [13]. Подібна норма міститься у ч. 1 ст. 19 Закону України "Про попереднє ув'язнення" (Особливий режим у місцях попереднього ув'язнення): "У випадках стихійного лиха, епідемії, аварій важливих для життезабезпечення систем, масових безпорядків, проявів групової непокори взятих під варту осіб або в разі виникнення реальної загрози збройного нападу на місце попереднього ув'язнення чи у зв'язку з оголошенням надзвичайного стану в районі розташування установи для попереднього ув'язнення з дозволу голови центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань, начальника управління (відділу) центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві та Київській області, місті Севастополі, Міністра оборони України, начальника Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, узгодженого з відповідним прокурором, для осіб, що перебувають в установі для попереднього ув'язнення, може бути запроваджено особливий режим терміном до тридцяти днів" [14]. У свою чергу, в Законі України "Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України" у ст. 2 говориться, що одним з основних завдань внутрішніх військ є "участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах, що охороняються" [15].

Отже, можна вважати, що використання поняття "надзвичайні події" є правомірним і у співвіднесені його з явищами, викликаними причинами кримінального характеру. Це судження здій раз пояснюється також і тим, що в КВУ відбувають покарання особи, значною мірою занедбані у соціально-педагогічному відношенні й з підвищеним ступенем їх суспільної небезпеки, яка випливає з кримінально-правової характеристики вчинених ними злочинів, а також кримінально-виконавчих ознак під час відбування покарання. Вірність сформульованої нами позиції пояснюється і наведеною офіційною статистикою ДПтС України щодо рівня пенітенціарної злочинності. З урахуванням викладеного ми виділяємо такі види надзвичайних подій:

- природного походження (землетруси, виверження вулканів, селі, зсуви, бурі, урагани, зливи, посухи, цунамі, повені, лісові пожежі, підземні пожежі копалин та ін.);
- техногенного походження (транспортні аварії та катастрофи, пожежі та вибухи, викиди радіоактивних та інших шкідливих речовин, руйнування будівель, гребель та інших споруд, аварії на електроенергетичних, теплових, каналізаційних, очисних та інших об'єктах життезабезпечення);
- біогенного характеру (епідемія, епізоотія, епіфіtotія);
- військового характеру (збройний конфлікт, збройна агресія чи загроза нападу на державу);
- кримінального характеру (терористичні акти, розгул злочинності, що загрожує безпеці населення, масові заворушення, захоплення заручників, бандитизм, вбивства, втечі злочинців із місць їх ізоляції та ін.).

Отже, надзвичайною подією, на нашу думку, є по-

Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення

дія, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності людей, ставить під загрозу їхню безпеку, життя, здоров'я в результаті впливу факторів природного, техногенного, біогенного, військового чи кримінального характеру. Надзвичайна подія має не тільки родову характеристику, а й певні масштаби. Вона може виникнути і поширитися на конкретних об'єктах, територіях (акваторіях). Характер наслідків залежить від джерела, яким викликана надзвичайна подія, а також місця і масштабу її поширеності.

Щодо терміна "КВУ", то дослідження саме цього виду вітчизняних установ виконання покарань як об'єктів кримінологічного впливу з метою запобігання в них надзвичайних подій кримінального характеру ми пояснююмо такими обставинами: по-перше, найбільшою (порівняно з іншими установами) кількістю осіб, які відбувають у них покарання; по-друге, відбуванням у них найсуровіших видів покарань - позбавлення волі на певний строк і довічного позбавлення волі (що переважно обумовлено вчиненням тяжких і особливо тяжких злочинів); по-третє, підвищеним ступенем соціально-педагогічної занедбаності таких засуджених. Згідно зі статтею 11 КВК України, КВУ поділяються на КВУ відкритого типу (вправні центри) і КВУ закритого типу (вправні колонії). Вправні колонії у свою чергу поділяються на колонії мінімально-го, середнього і максимального рівнів безпеки. А вправні колонії мінімального рівня безпеки поділяються на колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання і колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання.

Предметом нашого дослідження є теоретико-правовій організаційні засади запобігання надзвичайним подіям кримінального характеру в КВУ. У зв'язку із цим пропонується наступна понятійна характеристика надзвичайних подій кримінального характеру в КВУ. Отже, "надзвичайні події кримінального характеру в КВУ" - це передбачені законом про кримінальну відповідальність суспільно небезпечні винні дії або бездіяльність, учинені засудженими під час відбування покарання у КВУ, які мають винятковий, не передбачений звичайним ходом функціонування установ характер і за своїми наслідками становлять загрозу життю або здоров'ю особи (засуджені, персонал, відвідувачі, жителі прилягаючі до установи території) чи призводять до порушень сталого функціонування кримінально-виконавчих установ.

Література

- Про Концепцію Цивільної оборони України: Постанова Верховної Ради України від 28 жовт. 1992 р. № 2746-XII. - [Електронний ресурс]: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2746-12>.
- Про Цивільну оборону України: Закон України від 3 лют. 1993 р. № 2974-XII // Відомості Верховної Ради

України. - 1993. - № 14. - Ст. 124.

3. Митний кодекс України. - [Електронний ресурс]: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495b-17>.

4. Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: Закон України від 8 черв. 2000 р. № 1809-III // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 40. - Ст. 337.

5. Про правові засади цивільного захисту: Закон України від 24 черв. 2004 р. № 1859-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 39. - Ст. 488.

6. Кодекс цивільного захисту України. - [Електронний ресурс]: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5403a-17>.

7. Новий тлумачний словник української мови: У 3-х т. / Уклад. В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. - 2-ге вид, виправлене. - К.: Аконіт, 2007. - Т. 2. - 928 с.

8. Новий тлумачний словник української мови: У 3-х т. / Уклад. В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. - 2-ге вид, виправлене. - К.: Аконіт, 2007. - Т. 3. - 864 с.

9. Ожегов И.С. Словарь русского языка. - М., 1984.

10. Действия органов внутренних дел и полиции при особом управлении территорией, на которой введено чрезвычайное положение / А.Ф. Майдыков, А.А. Майдыков // Оперативник. - М., 2012. - № 3 (32). - С. 41-43.

11. Майдыков А.Ф. Проблемы совершенствования правового регулирования деятельности органов внутренних дел в особых условиях // Труды академии управления МВД России. - М., 2012. - № 1 (21). - С. 34-38.

12. Майдыков А.Ф. Правовые и организационные основы обеспечения национальной безопасности России правоохранительными органами // Совершенствование системы экстренного реагирования органов внутренних дел и внутренних войск на чрезвычайные обстоятельства. Труды Академии. - М.: Изд-во Акад. МВД России, 1996. - С. 5-17.

13. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 лип. 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 3-4. - Ст. 21.

14. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 черв. 1993 р. № 3352-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 35. - Ст. 360.

15. Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України: Закон України від 26 берез. 1992 р. № 2235-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 29. - Ст. 397.

Копотун І. М.
кандидат юридичних наук, старший науковий
співробітник, начальник Інституту
кримінально-виконавчої служби
Надійшла до редакції 23.08.2012

УДК 343.98.06:343.123.11

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ ЗЛОЧИНАМ

Протягом усієї історії свого розвитку суспільство й держава здійснювали пошук найоптимальнішої форми позначення й змістового наповнення сфери державної діяльності, у межах якої здійснюється вплив на злочинність. На шпалтах наукових і публіцистичних видань найбільшої популярності й підтримки набуває концепція

© Р.В. Мукоїда, 2012

боротьби зі злочинністю. Поширеність такого підходу підтверджується спробами створення й обґрутування загальної теорії боротьби зі злочинністю в межах кримінологічної науки [1]. Настанова на війну (адже боротьба передбачає знищення супротивника) зі злочинністю, яка дотепер збереглась у системі правоохоронної діяльності,

ШВДЕНОУКРАЇНСЬКИЙ
ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС